

GJØVIK KOMMUNE

Strategi og utvikling

Notat

Til: ATP Gjøvik styringsgruppa

Saksbehandler: Strategi og utvikling/Ragnhild Hoel

Vår referanse:

Dato: 26.01.2024

Samordnet areal- og transportplanlegging (ATP) ble etablert i 2011 og er et samarbeid mellom Gjøvik kommune, Statens vegvesen, Innlandet Fylkeskommune og Byen vår Gjøvik. Partene vedtok ny avtale i 2021 for perioden 2022-2025. Dette er samarbeidets fjerde avtaleperiode. Samarbeidsavtalen ble signert i 2022.

1.0 Visjon 2030

Strategi for ny byutvikling – samordnet areal- og transportstrategi – Visjon Gjøvik 2030 har som mål:

- Gjøvik skal være en attraktiv by i en konkurransedyktig region.
- Gjøvik skal være en kompakt by med attraktive boliger, boligmiljøer og et pulserende byliv for folk i alle aldre.
- Gjøvik skal knyttes nærmere Mjøsa.
- Gjøvik skal være vekstdynamo for hele kommunen og regionen.
- Gjøvik skal være en attraktivitet i seg selv. Gjøvik by skal ha en sjarmerende bykjerne med et pulserende byliv fylt med opplevelse, flott arkitektur, gangstrøk, attraktive boliger, vakre gater, allsidig kultur- og friluftsliv og et dynamisk handlemiljø.
- Det er enkelt å reise til Gjøvik sentrum samtidig som sentrum er skjermet for unødig biltrafikk.
- Gjøvik skal ha et attraktivt busstilbud som kan konkurrere med privatbilen slik at andelen som benytter buss fordobles.
- Gjøvik skal ha et hovedsykkelvegnett som gjør sykkelen til et attraktivt hovedtransportmiddel og får flere til å sykle slik at andelen som benytter sykkel fordobles.
- Det er enkelt å parkere for handlende og besøkende til sentrum.

2.0 Organisering og møter

2.1 Samarbeidsgruppa ATP Gjøvik 2023:

- Guro Strætkvern, Christer Danemo og Marit Espeland fra Innlandet Fylkeskommune.
- Tone Tidemand Skappel fra Statens vegvesen.
- Line Kildal fra Byen vår Gjøvik.
- Arne Moen, Janka Stensvold Henriksen, Ragnhild Hoel, og Jørn Håvard Øversveen fra Gjøvik kommune.

2.2 Styringsgruppa for ATP Gjøvik 2023:

- Torvild Sveen og Anne Bjertnes, Gjøvik kommune, ordfører og leder av styringsgruppa.
- Arne Moen, Gjøvik kommune, leder strategi og utvikling
- Line Ramsrud, Gjøvik kommune, kommunalsjef samfunnsutvikling
- Annika Birkelund, Gjøvik kommune, kommunikasjonssjef
- Ragnhild Hoel, Gjøvik kommune, leder ATP Gjøvik
- Aud Margrethe Riseng, Hanne Finstad, Wibeke Børresen Gropen (vara), Mona Cicilie Stormoen og Anne Elisabeth Thoresen, Innlandet Fylkeskommune.
- Hans Martin Asskildt og Kurt Gjerstad (vara), Statens vegvesen.
- Vibeke Askevold og Line Kildal (vara), Byen vår Gjøvik.

Det ble gjennomført ni ordinære møter i samarbeidsgruppen, 6 arbeidsmøter/workshop om revidering av byutviklingsstrategien, samt 4 andre møter om andre saker som har oppstått gjennom året.

Styringsgruppen har hatt fire ordinære møter, samt to korte møter for å avklare to konkrete saker.

Ragnhild Hoel har vært leder av ATP Gjøvik i 2023.

3.0 Økonomi – regnskap 2023

Inntekter	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Kommentarer
Bidrag Gjøvik kommune	200 000	200 000	200 000	
Bidrag Statens vegvesen	0	0	0	
Bidrag Innlandet fylkeskommune	200 000	200 000	200 000	
Bidrag Byen vår Gjøvik	99 999	100 000	100 000	
Bruk av fond	0	915 000	871 000	Finansiering mulighetsstudie Bjørnsons gate / Hunnsvegen
SUM inntekter – driftsramme 2023	500 000	1 415 000	1 371 000	
Utgifter				
11151 Bevertning møter/kurs	13 874	10 000	10 000	
Diverse (arrangement, seminar m.m.)	2000	20 000	10 000	
11206 Utgiftsdekning			10 000	
Revisjon byutviklingsstrategien	0	75 000	75 000	
Sykelbyen Gjøvik			50 000	Kampanjer, revisjon hovedsykkelnett
11709 Diverse transportutgifter		0	0	
12003 Driftskostnad teller	7110	0	0	
Byutviklingskonferansen	180 506	194 500	240 000	Overført BVG
Byregnskap	203 000	225 000	76 000	Overført BVG
Utredninger / konsulent tjenester		800 000 100 000	800 000 100 000	1. Mulighetsstudie Ny rv.4: Nytt trafikk mønster og fremtidig byutvikling 800 000 kr 2. Mulighetsstudie Hunnsvegen/Bjørnsonsgate, 100 000 kr
Avsetning bundet driftsfond	93 510			Ubrukte midler avsettes til ATP fond
SUM utgifter ATP 2023	500 000	1 415 825	1 371 000	

4.0 Hovedaktiviteter for byutviklings samarbeidet Gjøvik 2023

I ATP sin aktivitetsplan for 2023 ble det vedtatt prioriterte arbeidsoppgaver for ATP Gjøvik i 2023. Hovedaktiviteten har vært revidering av byutviklingsstrategien «Visjon Gjøvik 2030». Forberedelser til oppstart av Mulighetsstudie; Ny rv.4: nytt trafikkmønster og fremtidig byutvikling vært også vært en oppgave som har vært jobbet med. I tillegg har byregnskap og byutviklingskonferansen vært sentrale oppgaver.

4.1 Revidering av byutviklingsstrategien «Visjon Gjøvik 2030»

Hovedoppgaven for samarbeidsgruppen i 2023 har vært revidering av byutviklingsstrategien. Arbeidet har pågått gjennom hele året, og det er samarbeidsgruppen som har jobbet med revisjonen. Kunnskapsgrunnlaget er oppdatert, og sentrale problemstillinger, utfordringer og muligheter slik status er i 2023 er vurdert. Videre er det utarbeidet et forslag til et framtidssbilde. Det er avklart at det nye tidsperspektivet skal legges til 2050.

Videre er det utarbeidet forslag til nye mål, delmål og strategier. Det har vært dialog med styringsgruppen gjennom arbeidet.

Det har vært gjennomført bred involvering gjennom møter med administrasjonen i Gjøvik kommune, utvalg for samfunnsutvikling, bærekraft og tekniske tjenester og formannskap, videre styret til byen vår Gjøvik, og det har vært åpen dag i bylab.

Revisjonen planlegges ferdigstilt våren 2024, med påfølgende politisk behandling.

4.2 Mulighetsstudie; Ny rv.4: nytt trafikkmønster og fremtidig byutvikling

Styringsgruppen bestilte oppstart av mulighetsstudie som skal belyse hvordan byen kan knyttes til Mjøsa og hvordan barrierer kan reduseres sett i sammenheng med planer for ny rv.4 gjennom Gjøvik. Hvilke muligheter for utvikling av byen sammen med Mjøsa sett sammen med behovet for et fremtidig trafikksystem som ivaretar målene om at byen skal være lett tilgjengelig for alle trafikantgrupper er hensikten med mulighetsstudiet.

Samarbeidsgruppen har utarbeidet et anskaffelsesgrunnlag, hvor mulighetsstudiet er innrettet med to problemstillinger som må ses i sammenheng. Problemstillingene handler om transportsystem - sammenkobling med sentrum / by og lokalveg, rv.4, fv.33 og handlingsrom for utvikling av Gjøvik som en attraktiv by som knyttes sammen med Mjøsa.

Det er inngått avtale med konsulent og mulighetsstudiet planlegges å være ferdigstilt vår 2024.

4.3 Byregnskap for 2022 (utarbeidet i 2023)

I 2018 ble den første utgaven av byregnskapet gitt ut av ATP Gjøvik. Byutviklings samarbeidet på Gjøvik har tydelig mål for hvordan Gjøvik skal utvikle seg. Det å måle utviklingen og se hva tallene faktisk sier, gjør det mulig å ta valg basert på kunnskap. Byregnskapet skal bidra til å ta smarte valg for fremtiden.

Byregnskapet har til hensikt å legge til rette for at innbyggere, politikere, næringslivet mv. kan følge med på byutviklingen. Det skal bidra til å bygge stolthet over egen by og bedre Gjøviks omdømme. Byregnskapet er en faktabase som oppdateres årlig. Det er ment å være et nyttig verktøy for å øke næringslivets og innbyggernes faktakunnskap om byutvikling.

Målsettinger for Byregnskapet kan oppsummeres slik:

- Sikre og samle et godt styringsverktøy
- Vise effekten av ATP-arbeidet
- Gjennomføre/samle årlige målinger som viser hvordan man ligger an i arbeidet med byutvikling, ATP, turisme og handelsutvikling
- Gi befolkningen muligheter for å følge utviklingen
- Øke næringslivets og innbyggernes faktakunnskap om arbeidet med sentrumsutvikling (høy fart, nye etableringer, utbyggingsprosjekter og planer generelt i arbeidet med byutvikling).
- Bidra i arbeidet med å bygge stolthet for egen by
- Bidra til å bygge opp Gjøvik kommunes omdømme

Byen vår Gjøvik hadde prosjektledelsen for arbeidet. Tekst, layout, design ble satt bort til Frostrøyk idé og design. Publiseringen av saker og tall startet i mai. Saker og tall ble lagt ut på nettsiden gjennom våren og sommeren.

<https://www.byregnskapet.no/>

Byregnskap 2022 har følgende innhold/overskrifter:

- Befolkning
- Hverdagsbyen
- Reiser
- Klima og miljø
- Trivsel og vedlikehold
- Servering
- Arrangement
- Lag og fritid
- Handel
- Reiseliv og opplevelser
- Overnatting
- Ansatte og bedrifter
- Studenter

I styringsgruppemøtet i desember 2023 ble det besluttet at det ikke skal lages byregnskap i 2024, men innhentes tall og data slik at det kan lages igjen i 2025.

4.4 Byutviklingskonferansen 2023

ATP Gjøvik har som mål å kommunisere og skape entusiasme rundt arbeidet med byutvikling. Et viktig ledd, var etableringen av Byutviklingskonferansen, som ble arrangert for første gang i 2017.

Byutviklingskonferansen 2023 ble avholdt 16.11.2023 Tema for konferansen var fra visjon til virkelighet. Konferansier var Anne Marthe Dahl Zettervald.

Følgende foredragsholdere bidro med innlegg og presentasjoner på konferansen:

Henrik Syse, Anne Bjertnes, Torvild Sveen, Berit Kvaløy, Elisabeth Holvik, Svein Håvard Korshavn, Even Heggernes, Paul Berger, Harald Monsen, Nina Ødegård, Erlend Seilskjær, Jørn Strand, Bashar Zabin,

Christian Vold, Line R. Ramsrud, Katrine Hveem Gjørvad, Stein Øyvind Klynderud, Frode Iversen, Mostafa Askari og Arild Aune Berger.

Det var totalt 168 deltakere på konferansen.

I desember 2023 ble det gitt en evaluering av byutviklingskonferansen i styringsgruppemøte. Det ble i møtet fattet vedtak om at konferansen skal gjennomføres i 2024 med vedtatt budsjett. Konferansen planlegges gjennomført i november.

4.5 Kommunikasjonsplan for ATP Gjøvik

Til grunn for kommunikasjonsarbeidet for ATP Gjøvik, ligger kommunikasjonsplanen vedtatt i 2021. Kommunikasjonstiltakene skal være samordnet fra samarbeidspartnerne bak ATP-arbeidet, - både på kort og langt sikt.

- *Hva er målet for ATP-arbeidet?*
- *Hvilket budskap skal kommuniseres?*
- *Hvordan skal dette gjennomføres?*
- *Felles fremstøt fra alle fire samarbeidspartnerne.*
- *bruk av illustrasjoner som er enkle å forstå.*
- *«Årshjul vegarbeid» - hva kommer av tiltak fremover*

ATP sin kommunikasjonsplan har utgangspunkt i Gjøvik kommune sin kommunikasjonsstrategi hvor hovedstrategien er *å kommunisere aktivt, åpent og profesjonelt, på en nær og god måte, samtidig som vi er tydeligere og tilgjengelige*. Videre beskriver planen bakgrunn og mål for ATP-samarbeidet, målgrupper for kommunikasjonen, hvilke kanaler som skal tas i bruk, samt konkrete forslag til hvordan vi følger opp kommunikasjon i de enkelte ATP-prosjekter.

Det har vært kommunikasjonsaktivitet knyttet til byregnskap og byutviklingskonferansen. Det har i tillegg vært aktiv kommunikasjon knyttet til aktiviteter, arrangementer, gravearbeider.

4.6 Status ATP-prosjekter 2023

Det har vært et stort behov, spesielt fra Gjøvik kommune, å få endret kjøremønsteret i kryssområdet Bjørnsons gate / Hunnsvegen.

Det har pågått et arbeid med å få tilbakeført kjøremønsteret i kryssområdet Bjørnsons gate / Hunnsvegen til slik det var i forkant av ombyggingen. Å bare tilbakeføre til tidligere kjøremønster kunne ikke gjennomføres uten at det i tillegg ble utført noen trafikksikkerhetstiltak for å forbedre trafikksikkerheten i områder.

Gjøvik kommune og Innlandet fylkeskommune har jobbet sammen med å finne en løsning som både tilbakefører kjøremønster i kombinasjon med flere trafikksikkerhetstiltak. Ut fra felles vurderinger, ble det avklart at kryssområdet skulle bygges om. Innlandet fylkeskommune har i oktober 2023 bygd om kryssområdet med tilbakeført kjøremønster. I tillegg er det gjennomført flere trafikksikkerhetstiltak som ny kantstein og bredere fortau gjennom kryssområdet, forsterket kantsteinslinjer og forsterket belysning i området som forbedrer trafikksikkerheten.

Tiltak for myke trafikanter i Elvegata

Høsten 2021 engasjerte Gjøvik kommune landskapsarkitekt i Feste Kapp for uttegning av første utkast til tiltak for myke trafikanter i Elvegata. I prosjektet skal gata bli envegskjørt og bli bedre tilrettelagt for

gående/syklende. Dette gjelder bedre lyssetting, rekkverk og tiltak mot flom blant annet. Teknisk drift i Gjøvik kommune har tatt over prosjektet og har sett behovet for å utvide området til også å inkludere allerede planlagte tiltak over brua og for gangveg langs Hunnselva på nordsiden. Feste har derfor hatt et utvidet detaljprosjekteringsoppdrag.

Forslag til løsninger har vært presentert og drøftet i ATP gjennom 2022. Tiltaket var planlagt gjennomført 2023. Gjennomføringen ble utsatt som følge av flommen «Hans» og tiltaket planlegges gjennomført i 2024.

Sykelbyen Gjøvik - Årsrapport 2023

Vi har et nasjonalt nullvekstmål i persontransport som går ut på at man i byområdene skal redusere klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange. Gjøvik sluttet seg til nullvekstmålet for persontransport i Innlandet i 2023 gjennom Mjøsby samarbeidet.

Innen 2030 skal vi ha et hovedsykkelvegnett som dekker behovene til hverdagssyklisten som skal til skole, arbeid og fritidsaktiviteter.

Vi har et nasjonalt mål om 8 % sykkelandel med 20 % sykkelandel i byene, og at 8 av 10 barn skal sykle eller gå til skolen. Norge har også en nullvisjon for drepte og hardt skadde i veitrafikken. For Gjøvik er det målsetning om 8 % sykkelandel som gjelder.

Trepartssamarbeid (kommuner, fylkeskommune og Statens vegvesen) om sykkelbyer har vært en nasjonal satsing gjennom mange år og partene i sykkelbyene i Innlandet er enige om å videreføre samarbeidet. Sykkelbyene i Innlandet er Brumunddal, Elverum, Hamar, Gjøvik, Lillehammer og Kongsvinger. Ny avtale ble signert i 2022.

Fylkeskommunene har fått et regionalt ansvar for sykkelbyarbeidet. Som en del av dette ansvaret har Innlandet fylkeskommune etablert «Sykkelbynettverket i Innlandet».

- Vi skal satse på kunnskapsbygging og erfaringsutveksling på områder som fremmer alle sykkelbyene og gir økt måloppnåelse.
- Vi skal videreutvikle hovednettet for sykkel gjennom fysiske tiltak, sykkelparkering og andre relevante tiltak.
- Vi skal satse på drift og vedlikehold gjennom kunnskap, organisering og prioriteringer.
- Vi skal satse på kommunikasjon, felleskampanjer og motivasjonsskapende arbeid.
- Vi skal evaluere sykkelbysatsingen overordnet og lokalt. I evalueringen skal vi bruke tilgjengelige og hensiktsmessige undersøkelser, metoder og verktøy.

1.0 Årsrapport 2023

1.1 Organisering og møter

Janka Stensvold Henriksen har vært leder av sykkelby-samarbeidet i 2023.

Faste deltakere i arbeidsgruppa:

- Gjøvik kommune: Elisabeth Charlotte Rudsengen, Jørn Håvard Øversveen, Janka Stensvold Henriksen.
- Innlandet fylkeskommune: Marit Espeland
- Statens Vegvesen: Tone Tidemand Skappel og Astrid Kristiansen.

I 2023 ble det gjennomført 9 arbeidsgruppemøter og en befaring av hovednett for sykkel.

1.2. Hovedaktiviteter

Sykelhotell i sentrum

I 2023 har arbeidet med sykkelhotell i sentrum fortsatt med de to lokasjoner ved Gjøvik skystasjon og ifm. Gjøvik vgs. som aktuelle plasseringer av sykkelhotell. Gjøvik kommune fikk utsettelse på ATP-midler fra IFK til etablering av sykkelhotell under forutsetning av at prosjektet konkretiseres i løpet av kort tid. Gjøvik kommune fikk gjennom kommunestyrevedtak omdisponert midler til egenandel som gjorde det mulig å gjennomføre en overtagelse av eierskap og drift av sykkelhotellene. GK har på bakgrunn av dette fått avtaler med Bane NOR og IFK Eiendom om overdragelse etter oppsett fra Bane NOR. Sykehuset Innlandet meldte seg ut av prosjektet tidlig i 23 på bakgrunn av manglende behov. Prosjekteringen av modulbaserte sykkelhotell på nevnte lokasjoner ble klargjort med konkurransegrunnlag i desember 23. Det gjøres klart for anskaffelse av totalentreprenør tidlig 24 med antatt ferdigstillelse innen august 24.

Bikeley sykkelbokser fra stasjonen omplasseres til Campus arena og cc.

Pilot

Gjøvik kommune har i 2023 inngått avtale med Baia Mobility om pilot på reklamefinansierte sikre sykkelparkeringer på 10 lokasjoner i byen. De 10 lokasjonene er utarbeidet i samarbeid med arealplan og teknisk drift (veg, parkering og park) og vil bli plassert ut vår 2024.

Klimasats

I 2023 fikk vi klimasatsstøtte til kartlegging av mobilitetspunkter i Gjøvik, testing av et mobilitetspunkt og utarbeidelse av digitalt kartverktøy for formidling til publikum. Pilot på sikre sykkelparkeringer har info-funksjon på skjerm som kan brukes til GKs sykkelrelevante info.

Utvidelse av bysykkellordning

I 2023 er det plassert ut ladestasjoner på 2 nye lokasjoner. I tilknytning til SIT Sørbyen (Kopperud) og ved SIT Nordbyen (Sykehuset).

Andre aktiviteter har vært:

- Revisjon Byvisjon Gjøvik 2030 som Sykkelby arbeidsgruppa følger videre i 2024.
- Oppstart av revisjon av plan for hovednett for sykkel og handlingsplan for sykkelbyen Gjøvik. Ferdigstilles i 2024.
- Deltakelse i sykkelnettverk for Sykkelbyer i Innlandet fylkeskommune. Det er gjennomført fire møter i 2023.

1.3 Fysiske tiltak i hovednettet for sykkel

- Prosjektering av 2 sykkelhoteller i sentrum, omplassering av bikeley bokser, prosjektering av nettverk av sikre sykkelparkeringer i sentrum (pilot).

- Utplassering av 2 nye ladestasjoner
- Strandgata del 2 ferdigstilt
- Ny Sykkelveiledning for sykkelanlegg på vei og gate (N-V122) publisert i oktober 23 og erstatter sykkelhåndboka.

Fysiske tiltak i hovednett for sykkel er et stort «løft» for sykkelbruk i Gjøvik, som godt synlige sykkeltilretteleggingstiltak sentralt i byområdet.

1.4 Økonomi

Innlandet fylkeskommune har i Handlingsprogram for fylkesveger 2022-2025 bevilget kroner 6 millioner til hver av sykkelbyene i Innlandet i neste fireårsperiode. Midlene skal brukes på tiltak på fylkesveger i kommunen. Det bestemmes i 2023 og skal gjennomføres i 2024 og 2025. Bruk av midlene må besluttes av sykkelby-gruppa.

I tillegg har kommunen bevilget kroner 2 millioner i investeringsmidler til sykkelbyen Gjøvik i 2023. Beløpet tilsier at det bare vil være relativt små prosjekter som kan realiseres ved bruk av disse midlene. Større prosjekter som kan bedre forholdene for syklistene, må innarbeides i andre vegplaner.

Sykelbyen Gjøvik har fått et eget kommunikasjonsbudsjett på 50 000 i 2024.

1.5 Planer og prosjekter 2024 og framover

Sentrale planer:

- Opprustingsplan for kommunale veger 2024.
- Handlingsprogram for fylkesveger 2022-2025.
- Nasjonal Transportplan 2022-2033.

Planlagte fysiske tiltak 2024:

- Tiltak for myke trafikanter i Elvegata med planlagt byggestart 2024.
- Prost Blomsgate planlagt byggestart høsten 2023 og er pågående og ferdigstilles i 2024.

Aktiviteter og prosjekter for Sykkelby-arbeidsgruppa 2024:

- Revisjon av Byvisjon Gjøvik 2030
- Revisjon av Hovednettet for Sykkel med egen tiltaksdel som omfatter fysiske tiltak, drift og kommunikasjon
- Bygge sykkelhotell ved lokasjon Skysstasjon og Gjøvik VGS
- Pilot på reklamefinansierte sykkelparkeringer i Gjøvik sentrum
- Ny driftsavtale for bysykkelordningen med Sharebike og utvidelse med 2-5 nye lokasjoner for ladestasjoner
- Deltakelse i sykkelnettverk for Sykkelbyer i Innlandet fylkeskommune.
- Deltagelse i nasjonalt nettverk for gange og sykkel
- Velreist 2.0 – belønnings-app for aktive og bærekraftige reiser. I samarbeid med Østre og Vestre Toten, Hamar og Ringsaker – inntil videre utsatt til 2025.
- Charge Gjøvik - kartlegging av klimavennlige mobilitetspunkter i Gjøvik

- Mulig felles kampanjearbeid i Sykkelnettverk for Innlandet
- Gjøvik kommune har en egen klimakommunikasjonsplan hvor Sykkelbyen Gjøvik er ett av fire fokusområder.

Andre aktuelle prosjekter som arbeidsgruppa kan bli involvert i 2024:

- Aktuelle prosjekter: Mulighetsstudie for RV4, sentrumsnært parkeringsanlegg, Mustadplanen, Gjøvikstranda, klimavennlig mobilitetsløsninger Stensjordet
- Andre tiltak som kan være aktuelle: sykle til jobben, sykkelcertifisering, el-lastesykler, leasingavtale private sykler, tilrettelegge for tilleggstjenester ifm. sykkelhotell som kafe, verksted, skifterom, sykkelvask, vedlikehold, oppbevaring, bagasjetransport, sykkelveikart, turkart, turguide.
